హుకమ్ చంద్ మరియు ఇతరులు మొదలగువారు
వర్సెస్
స్టేట్ ఆఫ్ హర్యానా మరియు ఇతరులు మొదలగువారు
ఏప్రిల్ 2, 1996
[కె.రామస్వామి మరియు జి.బి.పట్నాయక్న్యాయమూర్తులు]

భూసేకరణ చట్టము, 1894:

Ss. 28-A మరియు 54 భూసేకరణ – భూసేకరణ అధికారి ఇచ్చిన అధినిర్ణయము – సూచన న్యాయస్థానం ద్వారా పరిహారం పెంచబడింది–సెక్షన్ 26కింద పరిహారం పెంచిన తరువాత , సెక్షన్ 54 క్రింద ఉన్నత న్యాయస్థానంకు అప్పీలుకు వెళ్ళలేదు – విషయాన్ని హైకోర్టుకు తీసుకెళ్లిన అదే అధిసూచన కింద ఉన్న ఇతర హక్కుదారులకు న్యాయస్థానం అధిక పరిహారాన్ని ఇచ్చింది – భూ యజమాని సెక్షన్ 28-A క్రింద పరిహారాన్ని మరింత పెంచడానికి రెండు సంవత్సరాల తరువాత దరఖాస్తు దాఖలు చేశారు – చట్టపరమైన అధికారులు మరియు ఉన్నత న్యాయస్థానం ఉపశమనం ఇవ్వడానికి నిరాకరించాయి నిర్ణయించినది,సెక్షన్ 26 క్రింద పరిహారాన్ని మంజూరు చేసిఉంటే , సెక్షన్ 28 A క్రింద నివారణకు అవకాశం ఉంటుంది.,సెక్షన్ 54 క్రింద పరిహారాన్ని మంజూరు చేసి ఉంటే అది వర్తించదు.

భారత రాజ్యాంగం, 1950:

ఆర్టికల్ 14– భూస్వామి అధినిర్ణయము ,భూసేకరణ చట్టము లోని సెక్షన్ 26 కింద పరిహారాన్ని అంగీకరిస్తున్నారు. మరియు కేసును ఉన్నత న్యాయస్థానంకు సెక్షన్ 54 క్రింద తీసుకొనివెళ్ళలేదు– తరువాత ఈ విషయాన్ని ఉన్నత న్యాయస్థానంకు తీసుకెళ్లిన మరికొందరు హక్కుదారులకు అధిక పరిహారం మంజూరు చేయబడినది. భూయజమాని అధికపరిహారం కోసం దాఖలు చేసిన దరఖాస్తు తిరస్కరించబడినది. నిర్ణయించినది, ఆర్టికల్ 14 యొక్క ఉల్లంఘన జరగలేదు.

షెడ్యూల్డ్ కులాల సహకార భూయాజమాన్య సొసైటీ లిమిటెడ్. భటిండా V. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా, [1991] 1 ఎస్.సి.సి. 174 మరియు బాబు రామ్ మరియు ఇతరులు V. యు. పి. రాష్ట్రం మరియు మరొకరు, [1995] 2 SCC 689, ఆధారపడింది.

కె.ఎస్.పరిపూర్ణన్ V. కేరళ రాష్ట్రం, [1995] 1 SCC 367, అనుసరించింది.

సివిల్ అప్పిలెట్ న్యాయాధికార పరిధి : సివిల్ అప్పీల్ నెం. 7118 ఆఫ్ 1996 మొదలైనవి.

1993 యొక్క సి.ఆర్.నెం.2659 లో పంజాబ్ & హర్యానా ఉన్నత న్యాయస్థానం, 21.9.1993 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వుల నుండి అప్పీలు.

అప్పీలుదారుల కోసం జె. డి. జైన్.

ప్రతివాదుల తరపున శ్రీమతి రేణు జార్జ్ మరియు శ్రీమతి ఇందు మల్హోత్రా.

న్యాయస్థానం ఈ క్రింది ఉత్తర్వులను వెలురించింది,

అనుమతి మంజూరు చేయబడింది.

భూసేకరణ చట్టము , 1894 లోని సెక్షన్ 4 (1) కింద అధిసూచన (సంక్షిప్తంగా , 'చట్టము') 24.3.1971 లో ప్రచురించబడింది. సెక్షన్ 11 కింద కలెక్టర్ తన అధినిర్ణయమును 1971 జూలై 10న ఆమోదించారు.సెక్షన్ 18 క్రింద దానిపై, అప్పీలుదారు ఇతరులతో కలిసి అదనపు జిల్లా న్యాయమూర్తిని సంప్రదించారు. సెక్షన్ 26 కింద అధినిర్ణయము ద్వారా పరిహారమును మరింత పెంచిన తరువాత , అప్పీలుదారులు సెక్షన్ 54 కింద ఉన్నత న్యాయస్థానం నందు అప్పీలుకు ఈ విషయాన్ని తీసుకెళ్లలేదు. మరికొందరు హక్కుదారులు ఆర్ఎఫ్ఏ నెం. 1326/78 ను దాఖలు చేశారు , ఇందులో ఉన్నత న్యాయస్థానం పరిహారాన్ని రూ. 135 చదరపు గజానికి పెంచింది. తదనంతరం , రెండు సంవత్సరాల తరువాత, అప్పీలుదారుడు భూసేకరణ అధికారికి సెక్షన్ 28ఎ కింద దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు , ఆయన ఎల్. సి. కేసు నెం. 51/91 లో తన అధినిర్ణయములో 1993 మే 10 నాటి ఉత్తర్వులు ద్వారా దరఖాస్తును తోసిపుచ్చారు. సి. ఆర్. నెం. 2659/93 లో అప్పీలుదారులు దాఖలు చేసిన పునర్విమర్శపై , పంజాబ్ & హర్యానా ఉన్నత న్యాయస్థానం సెప్టెంబర్ 21,1993 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా పిటిషన్ను కొట్టివేసింది. అందువలన ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా ఈ అప్పీలు.

ఉన్న ఒక్క ప్రశ్న ఏమంటే ,అప్పీలుదారులకు నష్టపరిహారం ఇవ్వడానికి నిరాకరించడంలో భూసేకరణ అధికారి నిర్ణయం సరైనదేనా? ఆర్ఎఫ్ఏ నెం. 1326/79 లో హైకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశానికి అనుగుణంగా చదరపు గజానికి కి 135 రూ. చట్టంలోని సెక్షన్ 28-ఎ (ఎల్) ఇలా చెబుతుంది:

"ఈ భాగం కింద ఇచ్చిన తీర్పులో , సెక్షన్ 11 కింద కలెక్టర్ ఇచ్చిన పరిహారం మొత్తానికి మించి పరిహారం మొత్తాన్ని దరఖాస్తుదారుడికి కోర్టు అనుమతించినట్లయితే, సెక్షన్ 4, సబ్–సెక్షన్ (1) కింద అదే అధిసూచన పరిధిలోకి వచ్చే అన్ని ఇతర భూములపై ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తులు మరియు కలెక్టర్ ఇచ్చిన తీర్పుతో బాధపడుతున్న వ్యక్తులు , వారు సెక్షన్ 18 కింద కలెక్టరుకు దరఖాస్తు చేసినప్పటికీ, కోర్టు తీర్పు ఇచ్చిన తేదీ నుండి మూడు నెలల్లోపు కలెక్టరుకు వ్రాతపూర్వక దరఖాస్తు ద్వారా వారికి చెల్లించవలసిన పరిహారం మొత్తాన్ని కోర్టు ఇచ్చిన పరిహారం మొత్తం ఆధారంగా తిరిగి నిర్ణయించమని కోరుతున్నారు.

అయితే, ఈ ఉప విభాగం కింద కలెక్టరుకు దరఖాస్తు చేయవలసిన మూడు నెలల వ్యవధిని లెక్కించడంలో, ఆదినిర్ణయం ప్రకటించబడిన రోజు మరియు ఆదినిర్ణయం కాపీని పొందడానికి అవసరమైన సమయం మినహాయించబడతాయి."

దాని పఠనం స్పష్టంగా సూచిస్తుంది , కలెక్టర్ ద్వారా సెక్షన్ 11 కింద అవార్డు ఇచ్చిన తరువాత,హక్కుదారుడు పరిమితి లోపల సెక్షన్ 18 కింద వ్రాతపూర్వక దరఖాస్తు చేయకపోతే , కానీ చట్టం యొక్క సెక్షన్ 4 (1) కింద ప్రచురించబడిన అదే అధిసూచన నుండి ఉత్పన్నమయ్యే హక్కుదారులలో ఒకరు ,దరఖాస్తుపై ఇచ్చిన తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా బాధపడి , సెక్షన్ 18 కింద సూచనను నిలిపివేసి, సివిల్ కోర్టు పరిహారాన్ని పెంచినప్పుడు , సెక్షన్ 18 కింద దరఖాస్తులు చేయని మరియు సెక్షన్ 31 కింద నిరసన లేకుండా పరిహారాన్ని పొందిన వ్యక్తులు ,సెక్షన్ 28–ఎ (ఎల్) సూచన కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు తేదీ నుండి మూడు నెలల్లోపు సెక్షన్ 28–ఎ (ఎల్) కింద వ్రాతపూర్వక దరఖాస్తు చేసుకొనే హక్కును ఇస్తుంది. ఈ నిబంధన ప్రకారం , దరఖాస్తు చేసిన తేదీ నుండి ఆదినిర్ణయం సరఫరా చేసిన తేదీ వరకు ధృవీకరించబడిన కాపీని పొందడానికి తీసుకున్న సమయము మినహాయించబడుతుంది. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, నిరసన లేకుండా పరిహారాన్ని అందుకున్న బాధిత వ్యక్తులు , కానీ సెక్షన్ 18 కింద సుంచించిన పరిష్కారాన్ని పొందలేరు చట్టంలోని సెక్షన్ 4 (1) కింద ప్రచురించబడిన అదే అదిసూచన నుండి హక్కుదారులలో ఒకరు , సూచన కోర్టు నుండి మెరుగైన పరిహారం యొక్క ప్రయోజనం కలిగి ఉంటే, సూచన కోర్టు తీర్పు ఇచ్చిన తేదీ నుండి మూడు నెలల్లోపు చేసిన దరఖాస్తు ద్వారా సెక్షన్ 28–ఎ (ఎల్) కింద పరిష్కారాన్ని పొందటానికి దరఖాస్తుదారుడు కాని వ్యక్తికి అధికారం ఇవ్వబడింది. ఈసందర్భంలో, ప్రశంసనీయంగా, అప్పీలుదారులు సెక్షన్ 18 కింద సూచన కోర్టు పరిష్కారాన్ని

మరియుపెంచిన పరిహారాన్ని పొందారు . ఆ తరువాత , వారు మరింత మెరుగైన పరిహారం కోసం హైకోర్టుకు సెక్షన్ 54 కింద అప్పీలేట్ పరిష్కారాన్ని కోరలేదు , అయితే కొంతమంది హక్కుదారులు అప్పీలేట్ పరిష్కారాన్ని అనుసరించారు మరియు పరిహారాన్ని రూ. చదరపు గజానికి 135 రూ. సెక్షన్ 54 కింద పరిష్కారాన్ని పొందలేకపోయినందున , అప్పీలుదారులకు సెక్షన్ 28-ఎ (ఎల్) కింద మెరుగైన పరిహారం యొక్క అదే ప్రయోజనాన్ని పొందడానికి దరఖాస్తు చేయడానికి అర్హత లేదు. సెక్షన్ 28-ఎ (ఎల్) కింద పరిహారం చట్టం యొక్క సెక్షన్ 26 తీర్పు మరియు మూడవ భాగంలో తీర్పు కింద పరిహారం పెంచినప్పుడు మాత్రమే అందుబాటులో ఉంటుంది మరియు చట్టం యొక్క సెక్షన్ 54 కింద పెంచినప్పుడు అది అందుబాటులో ఉండదు. షెడ్యూల్డు కాస్ట్స్ కోఆపరేటివ్ ఓన్సింగ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ , భటిండా వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా , [1991] 1 సెక్షన్ 174లో హైకోర్టు పరిహారాన్ని పెంచినప్పుడు సెక్షన్ 18 కింద పరిష్కారాన్ని పొందిన హక్కుదారులకు సెక్షన్ 28-ఎ కింద అదనపు మొత్తానికి అర్హత లేదని తీర్పు ఇచ్చింది.ఇదే విధమైన అభిప్రాయం బాబు రామ్ & ఓర్స్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ యు. పి & అద్ర్, [1995జె 2 ఎస్. సి. సి 689 లో కూడా వ్యక్తం చేయబడింది. అందువల్ల, అప్పీలుదారులకు సెక్షన్ 28-ఎ కింద దరఖాస్తులు చేయడానికి అర్హత లేదు. భూసేకరణ అధికారి మరియు హైకోర్టు ఇతర హక్కుదారులతో సమానంగా పెరిగిన పరిహారం యొక్క ఉపశమనాన్ని ఇవ్వడానికి నిరాకరించడం సరైనదే. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14 కింద హామీ ఇవ్వబడిన సమానత్వాన్ని ఉల్లంఘించి ఇతరులతో సమానమైన అదే చెల్లింపుకు అప్పీలుదారులు వివక్ష చూపారని తదుపరి వాదన ఇకపై సమగ్రమైనది కాదు.ఈ కేసులో ఈ కోర్టు మెజారిటీ తీర్పు ద్వారా బాధిత వ్యక్తులకు వ్యతిరేకంగా నిర్ధారించబడింది. పరిపూర్ణన్ వర్సెస్ కేరళ రాష్ట్రం, [1995] ఎల్ ఎస్. సి. సి 367 మరియు బాబు రామ్ కేసు (పైన పేర్కొన్నవి).

తదనుగుణంగా అప్పీళ్లు కొట్టివేయబడతాయి. ఖర్చులు లేవు.

అప్పీళ్ళు కొట్టివేయబడ్డాయి.